

Gironan manifesti kielellisistä oikeuksista

Viisitoista vuotta sitten Barcelonassa julkistettiin Yleinen kielellisen oikeuksien julistus. Sen laati kansainvälisen PENin kieli- ja käännöskomitea.

Sama komitea kokoontui toukokuussa Gironaan ja julkisti manifestin, joka esittää Yleisen julistuksen kymmenen pääkohtaa.

1. Kielellinen moninaisuus on maailmanperintö, jota täytyy arvostaa ja vaalia.
2. Kunnioitus kaikkia kieliä ja kulttuureita on olennainen tekijä, jotta maailmassa saadaan aikaan vuoropuhelu ja rauha.
3. Kaikki ihmiset oppivat puhumaan oman yhteisönsä parissa ja saavat siltä elämän, kielen, kulttuurin ja identiteetin.
4. Eri kielet ja puhutavat eivät ole ainoastaan kommunikaatiovälineitä; ne ovat myös ihmisten kasvuympäristö ja kulttuurien rakentumisohja.
5. Jokaisella kieliyhteisöllä on oikeus käyttää omaa kieltään virallisena kielenään omalla alueellaan.
6. Kouluopetuksen on osaltaan pidettävä yllä alueen kieliyhteisön puhuman kielen arvostusta.
7. On toivottavaa, että kansalaiset tuntevat muitakin kieliä, koska siten luodaan yhteisymmärrystä ja suositaan yleistä avoimuutta sekä opitaan tuntemaan paremmin oma kieli.
8. Tekstien kääntäminen ja erityisesti eri kulttuurien tärkeitten teosten käännökset ovat tärkeä tekijä ihmisten välisen ymmärryksen ja kunnioituksen luomisessa.
9. Tiedotusvälineillä on etuoikeutettu tehtävä, jotta kielellinen moninaisuus saadaan toimimaan ja jotta sen arvostusta voidaan parantaa pätevin tavoin.
10. YK:n tulee tunnustaa oikeus käyttää ja suojella omaa kieltä yhtenä perustavana ihmisoikeutena.

Kansainvälisen PENin kieli- ja käännöskomitea

Gironassa 13. toukokuuta 2011

www.pen-international.org